

แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Guidelines for Developing Local Tourism Using Communities
Participation in Prachuap Khirikhan Province

วิภาวนี เพือกบัวขาว¹

Wipavane Phuekbuakhoa

¹ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร., สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์

คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี

Asst.Prof. Dr., Instructor in Public Administration Program, Faculty of Humanities
and Social Sciences, Phetchaburi Rajabhat University

ได้รับบทความ: 15 พฤษภาคม 2563

ปรับปรุงแก้ไข: 26 มิถุนายน 2563

ตอบรับตีพิมพ์: 26 มิถุนายน 2563

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1. ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 2. เสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมผสานระหว่าง การวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชาชนในเขตเทศบาลเมืองจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 396 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและและการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างจากผู้ให้ข้อมูล

สำคัญ ได้แก่ นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ผู้นำชุมชนที่เกี่ยวกับการท่องเที่ยวในท้องถิ่น จำนวน 9 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง โดยการวิเคราะห์เนื้อหาและพรรณนาความ ผลการวิจัย พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านจากค่าเฉลี่ย จากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้าน รับผิดชอบต่อสังคม ด้านดำเนินงานและด้านประเมินผลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดตามลำดับ
2. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า 1) ควรจัดเส้นทางกรท่องเที่ยวให้เชื่อมโยง 2) ควรมี ช่องทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ควรมีการสร้าง เครือข่ายระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

คำสำคัญ: แนวทางการพัฒนา, แหล่งท่องเที่ยว, การมีส่วนร่วมของประชาชน

Abstract

The objectives of this research were: 1) to study the involvement of the community in the development of local tourism in Prachuap Khirikhan province and 2) to propose the guidelines for the development of local tourism in province. The reseatch useld both quantitative and quantitative. The tool quantitative research was questionnaire collected data from 396 people in Prachuap Khirikhan province. The statistics used for data analysis were percentage, mean, and standard deviation. The structured interview was used in the qualitative research to collect data

from 9 key informants, tourism scholars and local tourism-related community leaders, which were chosen by purposive sampling with content analysis and describing.

The findings revealed that:

1. The overall result of public participation in local tourism development in Prachuap Khiri Khan province was at a high level. When considering each aspect in descending order, it was found that the decision aspect was at the highest level followed by receiving benefits, operation and evaluation, respectively.

2. According to the guidelines for local tourism development through the participation of people in Prachuap Khirikhan province, it was found that these guidelines should be provided: 1) tourism routes connection, 2) marketing channels and public relations on social media and 3) association between government agencies and private sectors.

Keywords: Guidelines for Developing, Tourist, Community Participation Communities

บทนำ

การท่องเที่ยวเป็นอุตสาหกรรมที่มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาเศรษฐกิจของหลายประเทศทั่วโลก รัฐบาลของประเทศดังกล่าวจึงให้ความสำคัญในการเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันเพื่อช่วงชิงส่วนแบ่งตลาดท่องเที่ยวโลก โดยเฉพาะประเทศในแถบเอเชียและอาเซียนต่างกำหนดกลยุทธ์ทางการตลาดเพื่อดึงนักท่องเที่ยว

ทั่วโลกเข้ามาท่องเที่ยวในประเทศตนเพิ่มมากขึ้น ภารกิจด้านการท่องเที่ยวจึงเป็นภารกิจที่ถูกผสมกลมกลืนไปกับการพัฒนาประเทศในทุกมิติ ดังนั้น การกำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาของประเทศต่าง ๆ จึงได้มีการบูรณาการงานด้านการท่องเที่ยวเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาเศรษฐกิจ ซึ่งหากประเทศใดมีแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศที่ชัดเจนบนพื้นฐานของเศรษฐกิจที่เข้มแข็ง โครงสร้างพื้นฐานที่ดี ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์ และบุคลากรภาคการท่องเที่ยวมีศักยภาพด้วยแล้ว จะเป็นปัจจัยสำคัญที่จะช่วยผลักดันให้ประเทศนั้น ๆ มีข้อได้เปรียบในการแข่งขันและสามารถพัฒนาการท่องเที่ยวของตนให้เติบโตได้อย่างมั่นคง (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2558, น. 1)

ประเทศไทยมีศักยภาพและโอกาสทางการท่องเที่ยวมากมาย การท่องเที่ยวของประเทศไทย ยังได้รับการคัดเลือกให้เป็นที่สุด ด้านการท่องเที่ยวของโลก เนื่องจากความมีเอกลักษณ์ทางวัฒนธรรม และความหลากหลายของสถานที่ท่องเที่ยว ทั้งหมดนี้แสดงให้เห็นถึงศักยภาพและขีดความสามารถของประเทศไทยในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวยอดนิยมระดับโลก (กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา, 2560)

จังหวัดประจวบคีรีขันธ์มีลักษณะภูมิประเทศทางธรรมชาติที่มีความหลากหลายและแตกต่าง กล่าวคือ มีภูมิประเทศที่เป็นเทือกเขาและทะเล ทางด้านตะวันตกของจังหวัดมีแนวเทือกเขาสูงยาวจากเหนือจรดใต้และมีเนินเขาไม่สูงนักกระจายอยู่ส่วนทางด้านตะวันออกเป็นชายฝั่งทะเลยาวประมาณ 224 กิโลเมตรส่วนใหญ่เป็นหาดทรายขาวที่มีความลาดชันน้อย เหมาะแก่การมาท่องเที่ยว จากลักษณะทางภูมิประเทศทำให้จังหวัดมีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม เช่น ธรรมชาติป่า ภูเขา ถ้ำ น้ำตก ทะเล และเกาะเล็กเกาะน้อยกระจายอยู่ในทุกพื้นที่ ทุกอำเภอทั่วทั้งจังหวัด ซึ่งมีประมาณ 21 เกาะ แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่มีชื่อเสียง ได้แก่ ชายหาด/ทะเล หัวหิน, หาดบ้านกรวด, เขาตะเกียบ, อ่าวแม่รำพึง, สวนสนประดิพัทธ์, น้ำตกป่าละอู, หาดสามพระยา, ถ้ำแก้ว, หาดเขาเต่า, ถ้ำไทร, จุดชมวิว หิน เหล็ก ไฟ, พุ่สามร้อยยอด,

หมู่บ้านใหม่ไทยจุดชมวิเวาแดง, วนอุทยานปราณบุรี, คลองเขาแดง/ จุดชมวิเวาแดง, วนอุทยานกุยบุรี, หาดสามพระยา, เขาสามร้อยยอด, น้ำตกไทรคู่, หาดวนกร, อ่าวบ่อทองหลาง, น้ำตกห้วยยาง, หาดทางสาย, จุดดูโรงเจ, น้ำตกเขาอ่อน, ปากน้ำปราณ, น้ำตกห้วยยาง, อ่าวมะนาว-อ่าวน้อย-อ่าวประจวบ, หาดบางเปิด, เกาะสิงห์, วนอุทยานสามร้อยยอด, เกาะสังข์, ป่าเขาจ้าว, เกาะทะเล, เกาะนมสาว, เกาะคน และกุยบุรี ชะพารี เมืองไทยเป็นต้น (แผนพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์, พ.ศ. 2557-2560) -

การมีส่วนร่วมของประชาชนจึงเป็นกลไกหนึ่งในการในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ การพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นนั้นจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือของชุมชนเป็นส่วนสำคัญเนื่องจากเป็นผู้ได้รับประโยชน์โดยตรงในพื้นที่ ดังนั้น ควรเปิดโอกาสให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการวางแผนและกำหนดทิศทางการท่องเที่ยว การให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาการท่องเที่ยวต้องเริ่มจากการศึกษาการท่องเที่ยวในชุมชน เมื่อชุมชนมีส่วนร่วมจะช่วยให้เกิดการพัฒนาคมนในชุมชนได้ด้วย อีกทั้งยังสามารถจัดสรรผลประโยชน์ได้อย่างเหมาะสม และเกิดการกระจายรายได้สู่ชุมชนมากขึ้น เป็นการยกระดับคุณภาพชีวิตของคนในชุมชนท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์อีกด้วย

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ซึ่งเป็นแนวทางให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวไปส่งเสริมพัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวควงไว้ซึ่งเอกลักษณ์และมีการพัฒนาด้านการท่องเที่ยวอย่างสมดุล ทำให้เกิดการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติในพื้นที่ประจวบคีรีขันธ์อย่างยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยผู้มีส่วนร่วมของประชาชนของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่ 1

ประชากรในการวิจัยเชิงปริมาณ ได้แก่ประชาชนเกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 539,534 คน (ข้อมูลจากรายงานสถิติประชากรระดับสำนักงานทะเบียนท้องถิ่นเทศบาลเมืองประจวบคีรีขันธ์)

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาได้แก่ประชาชนที่ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยใช้วิธีกำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรของทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1993 อ้างถึงใน ยุทธ ไทยวรรณ, 2550, น. 157) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 396 คน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบบังเอิญกับประชาชนที่สามารถให้ข้อมูลได้

กลุ่มที่ 2

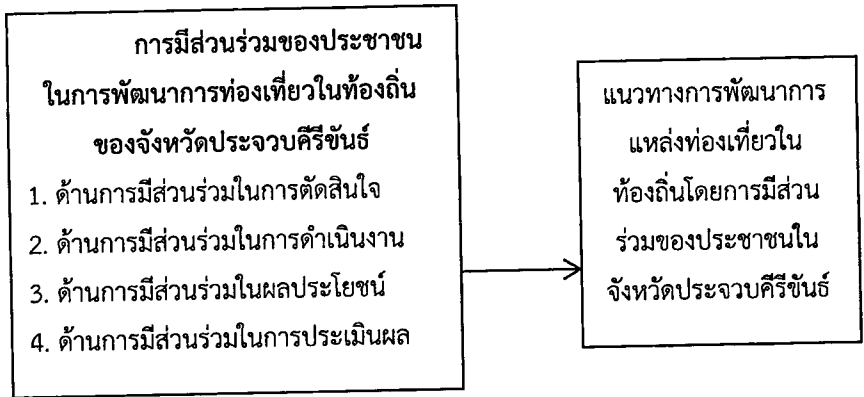
ผู้ให้ข้อมูลสำคัญในการวิจัยเชิงคุณภาพ ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ประธานคณะกรรมการชุมชน จำนวน 9 คน ซึ่งโดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรอิสระ คือ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตัวแปรตาม คือ แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเป็นการวิจัยแบบผสมผสาน มีรายละเอียด ดังนี้

1. การวิจัยเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถาม แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ได้แก่ ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคล ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสัมภาษณ์เชิงลึกแบบมีโครงสร้าง แบ่งเป็น 4 ขั้นตอน ตอนที่ 1 บัญชีส่วนบุคคล ตอนที่ 2 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ตอนที่ 3 แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ทำการเก็บแบบสอบถามกับประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และผู้ที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ประชากรที่ใช้ในการศึกษาวิจัยเชิงปริมาณ ใช้วิธีการเลือกแบบบังเอิญ กลุ่มตัวอย่างจำนวน 396 คน

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ทำการสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ โดยการเลือกแบบเจาะจง ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ประธานคณะกรรมการชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 9 คน โดยใช้แบบสัมภาษณ์ที่มีโครงสร้าง ในประเด็นที่เกี่ยวกับแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เก็บข้อมูลในระหว่างวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2561 จนถึงวันที่ 25 เมษายน พ.ศ.2562

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิจัยเชิงปริมาณ ตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม โดยนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญตรวจหาคุณภาพ เลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องอยู่ระหว่าง 0.60 - 1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นที่ 0.95 ซึ่งถือว่ายอมรับได้ (สรายุทธ์ กุณฺทลง, 2555) การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ซึ่งมีเกณฑ์ในการกำหนดค่าน้ำหนัก

ของการประเมินเป็น 5 ระดับ ตามแนวคิดของลิเคิ์ท (ธานินทร์ ศิลป์จารุ, 2557, น. 75) แบ่งค่าเฉลี่ยของระดับความสำคัญ ดังนี้

4.50 - 5.00	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
3.50 - 4.49	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
2.50 - 3.49	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง
1.50 - 2.49	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
1.00 - 1.49	มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การวิจัยเชิงคุณภาพ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหาจากสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น นักวิชาการด้านการท่องเที่ยว ประธานคณะกรรมการชุมชนที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว จำนวน 9 คน ในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์และนำผลมาสังเคราะห์เป็นแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่น โดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีกระบวนการดำเนินงานโดยร่วมปฏิบัติกรกับกลุ่มเป้าหมาย

ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

มีผลการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ตารางที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนา การท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัด ประจวบคีรีขันธ์		\bar{X}	S.D.	ระดับ การปฏิบัติ	อันดับ
1.	ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ	4.52	0.61	มาก	1
2.	ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	4.39	0.52	มาก	3
3.	ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์	4.43	0.57	มาก	2
4.	ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล	4.37	0.50	มาก	4
เฉลี่ย		4.44	0.56	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.44$, S.D. = 0.56) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.61) รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ($\bar{X} = 4.43$, S.D. = 0.57) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = 0.52) และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ($\bar{X} = 4.37$, S.D. = 0.50) ตามลำดับ

2. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากการวิเคราะห์ จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค โดยมีกระบวนการดำเนินการด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยร่วมปฏิบัติการกับกลุ่มเป้าหมาย เกี่ยวกับการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ผู้วิจัยจึงวิเคราะห์และสังเคราะห์

ได้แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัด
ประจวบคีรีขันธ์ ดังนี้ 1) ควรจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้เชื่อมโยง 2) ควรมีช่องทาง
การตลาดและประชาสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ควรมีการสร้างเครือข่าย
ระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถสรุปผลการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของ
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็น
รายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ
มีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วม
ในการดำเนินงานและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ

2. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชน
ในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า 1) ควรจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้เชื่อมโยง 2) ควรมี
ช่องทางการตลาดและประชาสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ควรมีการสร้าง
เครือข่ายระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วม
ของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

อภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นของจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า โดยรวมมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาคือ ด้านการมีส่วนร่วมในผลประโยชน์ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานและด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลมีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ตามลำดับ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของโคเฮนและอัฟฮอฟ (Cohen and Uphoff, 1981) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมของชุมชนไว้ว่า การมีส่วนร่วมของชุมชน หมายถึง การสร้างโอกาสให้สมาชิกทุกคนของชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมช่วยเหลือและเข้ามามีอิทธิพลต่อกระบวนการดำเนินกิจกรรมในการพัฒนา รวมถึงได้รับผลประโยชน์จากการพัฒนานั้นอย่างเสมอภาค และสอดคล้องกับแนวคิดของรีเดอร์ (Reeder, 1974) ได้ให้ความหมายการมีส่วนร่วมไว้ว่า การมีส่วนร่วม เป็นการปะทะสังสรรค์ทางสังคม ทั้งในลักษณะการมีส่วนร่วมของปัจเจกบุคคล และการมีส่วนร่วมของกลุ่ม

2. แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวในท้องถิ่นโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พบว่า 1) ควรจัดเส้นทางท่องเที่ยวให้เชื่อมโยง 2) ควรมีช่องทางตลาดและประชาสัมพันธ์ในสื่อสังคมออนไลน์ และ 3) ควรมีการสร้างเครือข่ายระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนธรณ์ ศรีสวัสดิ์ (2552) ที่ได้ศึกษาเรื่องแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการของนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาท่องเที่ยวและศึกษาแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยว ซึ่งเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม และแบบสัมภาษณ์ ผลการศึกษาพบว่า ความต้องการของนักท่องเที่ยวโดยภาพรวมแล้วนักท่องเที่ยวพึงพอใจในการมาเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยมในระดับมาก แต่มีความต้องการให้ทางตลาดน้ำขยายพื้นที่สำหรับที่จอดรถเพิ่มขึ้น ส่วนแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้

ข้อเสนอแนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยม 4 แนวทาง คือ
แนวทางการพัฒนาขีดความสามารถในการรองรับนักท่องเที่ยว แนวทางการอนุรักษ์
ทรัพยากรการท่องเที่ยว แนวทางการพัฒนารูปแบบการท่องเที่ยว และแนวทางการ
ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชน

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรประสาน
หรือร่วมมือกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในการส่งเสริมท่องเที่ยวใน
จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรมีการ
สร้างเครือข่ายและการประเมินสถานะของการท่องเที่ยวในทุกปี

3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยวในจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ควรส่งเสริม
ให้การท่องเที่ยวที่สามารถดำเนินการธุรกิจให้ก้าวหน้ายิ่งขึ้น และให้การช่วยเหลือ
การท่องเที่ยวที่ประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบ
ข้อตกลง และมาตรการที่กำหนดเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมในชุมชนนั้น ๆ

เอกสารอ้างอิง

กรมการท่องเที่ยว. (2561). แผนยุทธศาสตร์พัฒนาการท่องเที่ยว พ.ศ. 2561 – 2564.

กรุงเทพฯ: วีไอพี ก๊อบปี่ปรี้น.

สำนักงานจังหวัดประจวบคีรีขันธ์. (2560). แผนพัฒนาจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ 5 ปี

(2561-2565) รอบปีพ.ศ. 2563, จังหวัดประจวบคีรีขันธ์. ม.ป.ท.: ม.ป.พ.

- กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา. (2558). แผนพัฒนาการท่องเที่ยว ฉบับที่ 2 (พ.ศ. 2560 - 2564). กรุงเทพฯ: สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- เทิดชาย ช่วยบำรุง. (2551). การท่องเที่ยวไทยนานาชาติปี พ.ศ.2551. กรุงเทพฯ: สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาการท่องเที่ยวไทย.
- ธนธรณ์ ศรีสวัสดิ์. (2552). แนวทางการพัฒนาการท่องเที่ยวตลาดน้ำคลองลัดมะยม เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต) มหาวิทยาลัยศิลปากร: กรุงเทพฯ.
- ธานีรินทร์ ศิลป์จารุ. (2557). การวิจัยและวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วย SPSS และ AMOS. นนทบุรี: เอส.อาร์.พรินติ้ง แมสโปรดักส์.
- สรายุทธ กันหลง. (2555). การทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม. สืบค้น 27 มีนาคม 2561, จาก <http://www.ipernity.com/blog/248956/424773>
- ยุทธ ไกยวรรณ. (2550). หลักการทำวิจัยและการทำวิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- Cohen, J.M. and Uphoff, N.T. (1981). Rural Development Participation: Concept and Measures for Project Design Implementation and Evaluation. Rural Development Committee Center for International Studies : Cornell University.
- Reeder, William W. (1974). Some Aspects of Information Social Participation of Farm Families in New York State. New York: United Nation.

Author

Wipavane Phuekbuakhoa

38 Moo 8, Hat Chao Samran Road, Na Wung Subdistrict, Mueang
District, Phetchaburi Province 76000

E-mail: kung_pbru@hotmail.com